

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

طرح دوره کارورزی چشم

همکاران محترم گروه آموزشی چشم

از آنجایی که فرآیند یاددهی- یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح دوره در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح دوره نهایت دقت را مبذول فرمایند.

لازم به ذکر است با توجه به آنکه دروس بالینی در محیطهای آموزشی متفاوت ارائه شده و برخی از آن محیطها قابل پیش بینی نیستند، لذا طرح دوره در دو بخش طراحی شده است.

مشخصات دوره و مدرسین (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان دوره : کارورزی چشم
- نام و نام خانوادگی مسئول دوره: خانم دکتر فاطمه اسلامی
- نام و نام خانوادگی مدرسین: دکتر اکبرزاده-دکتر بزازی-دکتر سلطانی-دکتر علیزاده-دکتر تخمه چی-دکتر خطیبیان-دکتر اسلامی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: خانم دکتر نوشین بزازی
- نوع و طول دوره به تفکیک: ■ کارورزی ۴ هفته ،
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: دوره کارورزی پزشکی عمومی
- نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ■ دوم
- نام بخش: چشم گروه آموزشی : چشم

بخش اول) اهداف رفتاری که در محیط های آموزشی قابل پیش بینی محقق می شود:

اهداف رفتاری ^۱ دانشجو در پایان دوره:	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	محیط آموزشی ^۴	روش ارزشیابی
۱- بتواند علائم و شکایات شایع در این بخش (پیوست شماره ۱) را تعریف کند.	شناختی	راند آموزشی، بحث گروهی، ایفای نقش	بخش چشم، درمانگاه، کلاس درس، Skill lab	پرسش و پاسخ
۲- بتواند علل مختلف علائم و شکایات شایع (پیوست شماره ۱) را بیان کند.	شناختی			پرسش و پاسخ
۳- بتواند از بیمار با علائم و شکایات شایع (پیوست شماره ۱) شرح حال بگیرد.	سایکوموتور			مشاهده مستقیم
۴- بتواند بیمار با علائم و شکایات شایع (پیوست شماره ۱) را معاینه کند.	سایکوموتور			مشاهده مستقیم
۵- بتواند تشخیص افتراقی علائم و شکایات شایع (پیوست شماره ۱) را بیان کند.	شناختی			پرسش و پاسخ
۶- بتواند علائم بیماریهای شایع و مهم در این بخش (پیوست شماره ۲) را بیان کند.	شناختی			پرسش و پاسخ
۷- بتواند بیماریهای شایع و مهم این بخش (پیوست شماره ۲) را با بکار بستن استدلال بالینی، تشخیص دهد.	شناختی			پرسش و پاسخ
۸- بتواند از بیماران با بیماریهای شایع و مهم این بخش (پیوست شماره ۲) شرح حال بگیرد.	سایکوموتور			مشاهده مستقیم
۹- بتواند تشخیص های افتراقی بیماریهای شایع و مهم این بخش (پیوست شماره ۲) را بیان کند.	شناختی			پرسش و پاسخ
۱۰- بتواند یافته های پاراکلینیک مرتبط با بیماریهای شایع و مهم (پیوست شماره ۲) را تشخیص دهد.	شناختی			پرسش و پاسخ

۱: بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه knowledge از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و... استفاده میشود.

۲: با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح knowledge, attitude, psychomotor مشخص می شود

۳: سخنرانی، case discussion, Problem based learning، ایفای نقش (Role play)، بحث گروهی و....

۴: کلاس درس، راند بر بالین بیماران بستری، درمانگاه، گزارش صبحگاهی، اورژانس، اتاق عمل، جلسات مورتالیته، جلسات ژورنال

کلاب، کلینیک پیشگیری، مراکز خدمات جامع سلامت و سایر فیلدهای بهداشتی، مراکز مهارتهای بالینی و .....

مشاهده مستقیم		سایکوموتور	۱۱- بتواند پروسیجرهای ضروری مرتبط با بخش پیوست شماره ۳) را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت سطوح بالاتر انجام دهد.
------------------	--	------------	---

هدف های کلی:

در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند:

- ۱- با کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند .
- ۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصاً در شرایط مختلف بالینی نشان دهد که مسئولیت پذیری، ورزشی و اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است.
- ۳- از بیمار مبتلا به علائم و شکایت شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) شرح حال بگیرد. معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد. تشخیص های افتراقی مهم را فهرست کند. اقدامات ضروری برای تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استانداردهای بخش بالینی محل آموزش ، زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد .
- ۴- مشکلات بیماران مبتلا به بیماری های شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) را تشخیص دهد. بر اساس شواهد علمی و گایدلاین های بومی در مورد اقدامات پیشگیری، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و مراحل مدیریت و درمان مشکل بیمار را بر اساس استانداردهای بخش با نظارت سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد .
- ۵- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول ایمنی ، بیمار به طور مستقل با نظارت مناسب (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

پیوست ۱-علائم و شکایات شایع در بخش چشم بر اساس منابع وزارت بهداشت

عناوین بخش			
۱	قرمزی چشم	۹	آسیب های تروماتیک چشم (مانند پارگی پلک)
۲	کاهش بینایی (دوربینی - نزدیک بینی)	۱۰	ضربه نافذ چشم و اربیت
۳	تاری دید	۱۱	ضربه غیر نافذ به چشم و اربیت (خونریزی های داخلی چشم و پارگی دیواره چشم
۴	احساس جسم خارجی ملتحمه و قرنیه	۱۲	مگس پران و جرقه (floater and flashes
۵	احساس جسم خارجی داخل چشم	۱۳	ناخنک
۶	افتادگی پلک	۱۴	(مشکلات چشم ناشی از کار با رایانه computer vision syndrome احساس خشکی چشم و بخش نور
۷	دوبینی و انحراف چشم	۱۵	کوررنگی_اشک ریزش_درد چشم (eye strain)
۸	سوختگی های چشم (حرارتی - شیمیایی)	۱۶	افزایش فشار چشم

پیوست ۲- سندروم ها و بیماریهای مهم و الزامی در بخش چشم بر اساس منابع وزارت بهداشت

عناوین بخش		
۱	آشنایی با اورژانس های شایع چشم پزشکی	۱۷ رتینوپاتی دیابتیک
۲	کاهش دید ناگهان	۱۸ رتینو پاتی هیپرتانسیو
۳	پارگی پلک	۱۹ افتالموپاتی وابسته به تیروئید
۴	جسم خارجی ملتحمه و قرنیه	۲۰ بیماری های خود ایمنی (لوپوس-آرتریت روماتوئید- شوگرن-بهجت
۵	جسم خارجی درون چشم	۲۱ بیماری های ارثی بافت همبند- (مارفان)
۶	سوختگی های حرارتی و شیمیایی چشم	۲۲ استرابیسم و آمبلیوپی
۷	خونریزی های داخلی چشم	۲۳ خطاهای انکساری و اپتیک
۸	پارگی های دیواره چشم	۲۴ کاتاراکت
۹	اثر اشعه های مختلف بر چشم	۲۵ گلوکوم (آب سیاه)
۱۰	گلوکوم زاویه بسته	۲۶ بیماری های پلک و مجاری اشکی (عفونت ها و .اماس ها)
۱۱	انداftالمیت	۲۷ بیماری های پلک و تومورهای پلک
۱۲	شکستگی های اربیت	۲۸ اختلالات دستگاه اشکی
۱۳	انسداد عروق شبکیه	۲۹ سندرم های خشکی چشم
۱۴	انفارکتوس عصب بینایی	۳۰ بیماری های قرنیه (کراتیت و بیماری های دژنراتیو قرنیه
۱۵	نقص اپی تلیوم قرنیه	۳۱ بیماری های یوو آه (یووئیت)
۱۶	جدا شدگی شبکیه	۳۲ اختلالات نورو افتالمو لوژیک و التهاب عصب بینایی ، (اپتیک نوروپاتی ها- سندرم هوورنر - نیستاگموس

پیوست ۳- پروسیجرهای ضروری در بخش چشم بر اساس منابع وزارت بهداشت

عناوین بخش		
۱	آزمون دید مرکزی Central visual activity	۷ معاینه مردمک ها
۲	آزمون دید رنگی	۸ معاینه خارجی چشم و ماهیچه های خارج چشمی
۳	آزمون روزنه pinhole test_ تونو متری چشم	۹ معاینه با اسلیت لمپ

۴	آزمون کاهش بینایی	۱۰	افتالموسکوپیی مستقیم
۵	آزمون دید محیطی	۱۱	معاینه با اسلیت لمپ
۶	آزمون رویارویی confrontation	۱۲	خارج کردن جسم خارجی سطحی با اسلیت لمپ

بخش دوم) برنامه زمان بندی هفتگی: (خواهشمند است جدول زیر به دقت تکمیل شود).

روزهای هفته	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنج شنبه
نوع فعالیت ^۵	۱-کلاس درس درس تئوری ۲-راند و گزارش صبحگاهی ۳-اتاق عمل ۴-درمانگاه	۱-کلاس درس تئوری ۲-راند و گزارش صبحگاهی ۳-اتاق عمل ۴-درمانگاه	۱-کلاس درس تئوری ۲-راند و گزارش صبحگاهی ۳-اتاق عمل ۴-درمانگاه	۱-کلاس درس تئوری ۲-راند و گزارش صبحگاهی ۳-اتاق عمل ۴-درمانگاه	۱-کلاس درس تئوری ۲-راند و گزارش صبحگاهی ۳-اتاق عمل ۴-درمانگاه	۱-کلاس درس تئوری ۲-راند و گزارش صبحگاهی ۳-درمانگاه
مسئول	۱-دکتر بزازی ۲-دکتر بزازی ۳-دکتر اکبرزاده و دکتر خطیبیان ۴-دکتر بزازی، دکتر سلطانی، دکتر علیزاده	۱-دکتر خطیبیان ۲-دکتر خطیبیان ۳-دکتر سلطانی و دکتر علیزاده ۴-دکتر خطیبیان بزازی، دکتر سلطانی، دکتر علیزاده	۱-دکتر علیزاده و تخمه چی) (چرخشی) ۲-دکتر علیزاده و تخمه چی) (چرخشی) ۳-دکتر بزازی ۴-دکتر سلطانی و دکتر علیزاده ودکتر تخمه چی	۱-دکتر اسلامی ۲-دکتر اسلامی ۳-دکتر سلطانی و دکتر بزازی ۴-دکتر اسلامی	۱-دکتر اکبرزاده ۲-دکتر اکبرزاده ۳-دکتر اسلامی ۴-دکتر اکبرزاده و دکتر بزازی و دکتر علیزاده	۱-دکتر سلطانی ۲-دکتر سلطانی ۳-دکتر سلطانی و دکتر اسلامی و دکتر خطیبیان
زمان انجام فعالیت ^۶	تمام دوره حضور کارورز و کارآموز	تمام دوره حضور کارورز و کارآموز	تمام دوره حضور کارورز و کارآموز	تمام دوره حضور کارورز و کارآموز	تمام دوره حضور کارورز و کارآموز	تمام دوره حضور کارورز و کارآموز

۵: حضور در کلاس ، راند بالینی ، گزارش صبحگاهی ، آموزش درمانگاهی ، آموزش در اورژانس ، حضور در اتاق عمل ، جلسات ژورنال کلاب ، مورتالیتی و .....

بر اساس برنامه ریزی دوره در هر روز میتواند چندین فعالیت با مسئولین متعدد تعریف شود .

۶: هفته اول ، هفته دوم و.....

روز اول چرخش ، روز دوم چرخش و .....

امکانات	کلاس درس	کلاس درس	کلاس درس	کلاس درس	کلاس درس	کلاس درس
آموزشی مورد نیاز	درمانگاه	درمانگاه	درمانگاه	درمانگاه	درمانگاه	درمانگاه
	آموزشی و اتاق عمل	آموزشی و اتاق عمل	آموزشی و اتاق عمل	آموزشی و اتاق عمل	آموزشی و اتاق عمل	آموزشی و اتاق عمل

بخش سوم) شیوه ارزشیابی

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^۷	میزان امتیاز از کل
فعالیت درون بخش		حضور و غیاب – DOPS درمانگاه	۲/۵
ارائه پروژه		نظر استاد مسئول و ارائه پاورپوینت	۲/۵
امتحان میان ترم		---	
امتحان پایان ترم		امتحان تئوری و عملی به شکل OSCE	۱۵+۴۰
سایر موارد			
مجموع			۶۰

منابع:

چشم پزشکی عمومی دکتر جوادی ، دکتر فیضی ، دکتر نجدی ویرایش ۱۳۹۷

ساعت .....

^۷ ابزار ارزشیابی می تواند مواردی مانند مشاهده، آزمون شفاهی، تشریحی، MCQs، پروژه، آسکی، Demonstration، log book، DOPS، Mini CEX، 360° باشد.